

EXEMPLUM

Jornades sobre Arqueologia Museografia Urbanisme

En commemoració dels deu anys
de la declaració dels monuments romans
de Tarragona com a Patrimoni Mundial

Tarragona, 1, 2 i 3 de desembre de 2010
Palau Firal i de Congressos de Tarragona. Sala Eutyches

PRESENTACIÓ

Aquesta tardor Tarragona celebra el desè aniversari de la declaració del seu llegat romà com a Patrimoni Mundial per part de la UNESCO. Amb motiu d'aquesta commemoració l'Àrea de Patrimoni Històric de l'Ajuntament de Tarragona, amb la col·laboració d'institucions acadèmiques, socials, econòmiques, culturals i polítiques, s'han realitzat un seguit d'activitats amb l'objectiu de fer d'aquesta celebració un nou element de divulgació i valorització del seu patrimoni.

Tarragona i el seu entorn immediat compten amb nombrosos edificis romans conservats: les Muralles, el Fòrum de la Colònia, el Teatre, l'Amfiteatre, el Circ, carrers, termes, cases, aqüeductes, pedreres, grans tombes singulars, arcs d'honor i luxoses vil·les suburbanes... la vida de la ciutat ha girat, durant segles, al voltant de les pedres romanes i els tarragonins s'han sentit sempre orgullosos de ser els hereus de la romana Tàrraco, una gran ciutat ja descrita pels geògrafs i historiadors clàssics.

La història urbanística de Tarragona en els darrers segles sempre ha mantingut una relació ambivalent de passió i incomoditat davant de les restes monumentals del seu passat i únicament en dates molt properes ha estat finalment regulat i protegit legalment d'una forma àmplia.

Per si mateixes, aquestes restes no són ni més ni menys espectaculars que les de tantes altres ciutats romanes que coneixem a les costes africanes o asiàtiques de la Mediterrània. En canvi, és espectacular l'esforç que ha de fer una ciutat moderna, de més de 120.000 habitants, per conviure d'una forma difícil i alhora enriquidora amb el seu patrimoni arqueològic monumental. És aquesta l'eterna disjuntiva per fixar els límits entre la protecció del paisatge urbà i la pròpia lògica de la ciutat com un organisme dinàmic en constant evolució amb reptes i interessos sempre diferents i contradictoris, una problemàtica que afecta avui, de la mateixa manera, totes les ciutats històriques amb processos molt semblants.

Amb la paraula *EXEMPLUM* Tàcit va referir-se al temple que Tàrraco va dedicar a August i que "havia estat exemple per a totes les províncies" (*omnes provinciae exemplum*).

Per commemorar els 10 anys de la declaració de Tàrraco com a Patrimoni Mundial i com a cloenda de tota una sèrie d'activitats ciutadanes que s'han desenvolupat des del 8 d'octubre, l'Ajuntament de Tarragona vol analitzar aquestes qüestions des d'una òptica a la vegada científica i divulgativa i per això organitza les jornades

Jornades sobre Arqueologia Museografia Urbanisme

DIMECRES 1 DE DESEMBRE *

Presideix les sessions **Isabel Rodà**, catedràtica d'Arqueologia de la UAB i directora de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC).

9.30 h	Recepció i acreditacions
9.45 h	ACTE DE BENVINGUDA Inauguració Institucional de les Jornades
10.00 h L'ACRÒPOLI D'ATENES. DOCUMENTACIÓ, RESTAURACIÓ, CONSERVACIÓ	Fani Mallouchou-Tufano , professora de la Universitat Tecnica di Creta. Membre de la Commissione per la Conservazione dei Monumenti dell'Acropoli (ESMA).
11.00 h	Pausa - cafè.
11.30 h EL MUSEU DELS FÒRUMS IMPERIALS EN ELS MERCATS DE TRAJÀ	Lucrezia Ungaro , Ajuntament de Roma. Sovrintendenza ai Beni Culturali. Directora del Museo di Fori Imperiali i del Museo della Civiltà Romana.
12.30 h L'ARA PACIS. DE LA TROBALLA A LA NOVA MUSEÏTZACIÓ DE RICHARD MEIER	Eugenio La Rocca , catedràtic d'Arqueologia de la Università degli Studi La Sapienza.
16.30 h L'ORDENACIÓ URBANÍSTICA DEL CONJUNT MAUSOLEU D'AUGUST / ARA PACIS	Maya Segarra , professora d'Arquitectura, Università degli Studi Roma Tre.
17.30 h	Pausa.
18.00 h TARRAGONA ROMANA PATRIMONI MUNDIAL Balanç d'una candidatura i significat d'una denominació.	Maria Mercè Martorell , tinenta d'alcaldia de Patrimoni en el moment de la declaració i representant de la candidatura a la reunió de l'ICOMOS a Cairns. Ricardo Mar , arquitecte i professor d'Arqueologia de la URV. Tècnic responsable de la candidatura de Tarragona.
19.30 h EL NOU MUSEU DE L'ACRÒPOLI D'ATENES. Un projecte de Nació. Presentarà Isabel Rodà , catedràtica d'Arqueologia de la UAB i directora de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC).	Dimitrios Pandermalis , professor d'Arqueologia a l'Aristotle University of Thessaloniki. Director del nou Museu de l'Acropoli d'Atenes.

DIJOUS 2 DE DESEMBRE *

Presideix les sessions **Joaquín Ruiz de Arbulo**, catedràtic d'Arqueologia de la URV.

9.00 h EL MUSEU D'HISTÒRIA DE TARRAGONA I LES SEVES ACTIVITATS DE DIFUSIÓ DEL PATRIMONI HISTÒRIC	Lluís Balart , director del Museu d'Història de Tarragona.
9.45 h TARRACO VIVA I LES JORNADES DE RECONSTRUCCIÓ HISTÒRICA Una eina de dinamització social.	Magí Seritjol , tècnic de difusió de Patrimoni en el moment de la declaració. Responsable del Festival Tarraco Viva.
10.30 h TARRAGONA, MUSEUS I TERRITORI, 20 ANYS DESPRÉS	Francesc Tarrats , director del Museu Nacional Arqueològic de Tarragona (MNAT).
11.15 h	Pausa - cafè.
11.45 h ELS ELEMENTS DECLARATS PATRIMONI MUNDIAL PER LA UNESCO A CATALUNYA Situació actual i propostes de futur immediat.	J. Manel Rueda , subdirector de Patrimoni Arquitectònic, Arqueològic i Paleontològic, Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya.
12.30 h LA CIUTAT INCAICA DEL CUZCO I EL SANTUARI DEL MACHU PICCHU. Problemes de conservació i museïtzació.	Fernando Astete , arqueòleg. Director del Parque Arqueológico Nacional de Machu Picchu.
16.30 h LES EXCAVACIONS ARQUEOLÒGIQUES EN LA VIDA QUOTIDIANA DE LA CIUTAT DE MÈXIC DF	Francisco Vidargas , subdirector de l'INAH (Instituto Nacional de Antropología e Historia), Mèxic DF.
17.30 h	Pausa.
18.00 h TAULA RODONA. MONUMENTS, MUSEUS I CIUTADANS. FÓRMULES D'INTERACCIÓ Presideix i moderarà Francisc Tarrats , director del MNAT.	Francisco Vidargas , subdirector de l'INAH (Instituto Nacional de Antropología e Historia), Mèxic DF. Fernando Astete , arqueòleg. Director del Parque Arqueológico Nacional de Machu Picchu. Miguel Alba , director del consorci Mérida Ciudad Monumental. Miguel Ángel de la Iglesia , professor de la Escuela de Arquitectura de Valladolid. Director dels conjunts arqueològics de Clunia i Tiermes. Magí Seritjol , tècnic de patrimoni de l'Ajuntament de Tarragona. Responsable del Festival Tarraco Viva.
19.30 h CONFERÈNCIA DE CLOENDA. TARRAGONA ROMANA, PATRIMONI MUNDIAL DEU ANYS DESPRÉS. Un projecte de futur. Presentarà Joaquín Ruiz de Arbulo , catedràtic d'Arqueologia de la URV.	Rosa Maria Rossell , tinenta d'alcaldia de Patrimoni Històric, Ajuntament de Tarragona. Imma Teixell , arqueòloga del Museu d'Història de Tarragona.

DIVENDRES 3 DE DESEMBRE

De 9.30 h a 18.00 h	Visita guiada del professor Joaquín Ruiz de Arbulo , als espais monumentals Patrimoni Mundial de Constantí, Roda de Barà, Altafulla, la Pedrera del Mèdol i la Torre dels Escipions. <i>Activitat destinada a les persones inscrites a les jornades. Preu 20 €. Aquest preu inclou el dinar i el transport.</i> Inscripcions al web del Museu d'Història de Tarragona: www.museutgn.com
----------------------------	---

* L'assistència a les Jornades dels dies 1 i 2 és gratuïta i oberta a tothom, limitada a l'aforament de la sala.